༄༅། །བོད་སྨན་སྨན་སྦྱོར་གྱི་ལྡོག་ནུས་དབྱེ་ཞིབ་སྙན་ཞུ།

བུ་ཆུང་ཚེ་རིང་། བོད་ལྗོངས་བོད་ལུགས་གསོ་རིག་སློབ་གྲྭ་ཆེན་མོ།

ནང་དོན་གནད་བསྡུས། དེང་དུས་མིའི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་དགོས་མཁོ་ལ་གཞིགས་ནས་བོད་སྨན་གྱི་ལྡོག་ནུས་སམ་ཞོར་སྐྱོན་ནུས་པའི་སྐོར་ལ་རགས་ཙམ་བསྟན་ཡོད་དེ། ཐོག་མར་ལྡོག་ནུས་ལ་ངོས་འཛིན་གསལ་པོ་ཡོང་ཆེད་དེང་དུས་གསོ་རིག་གི་ངོས་འཛིན་ཁག་གསལ་བར་བསྟན་པ་དང་། དེ་རྗེས་བོད་སྨན་གྱི་ལྡོག་ནུས་བསྟན་པའི་བསྟན་བཅོས་ཁག་ལོགས་སུ་བཀོད་དེ་རྩུང་ཟད་ཕྲ་ཞིབ་ཀྱི་སྒོ་ནས་བོད་སྨན་གྱི་ལྡོག་ནུས་ལ་དབྱེ་ཞིབ་བྱས་ཡོད། མཐའ་མར་བོད་སྨན་ལ་ལྡོག་ནུས་མི་འབྱུང་བའམ་མི་ཡོང་བའི་ཐབས་ཤེས་གང་དང་གང་བེད་སྤྱད་ཡོད་པ་སོགས་བསྟན་ཡོད།

གནད་ཚིག ལྡོག་ནུས་སམ་ཞོར་སྐྱོན་ནུས་པ། ལྡོག་ནུས་བྱུང་བའི་རྒྱུ་རྐྱེན། ལྡོག་ནུས་དབྱེ་ཞིབ། ལྡོག་ནུས་མི་འབྱུང་བའི་བྱ་ཐབས།

ཆོས་ཀུན་མ་འདྲེས་སོ་སོར་འབྱེད་མཁས་རྒྱལ་བ་དགྱེས་པའི་སྲས་ཐོ་ན། །
སངས་རྒྱས་སྨན་བླ་གཉིས་སུ་མེད་པ་གངས་ལྗོངས་ཡུལ་འདིར་ཞབས་སོར་བཀྲུངས། །
འགྲོ་བ་ནད་པའི་སྡུག་བསྔལ་མཐའ་དག་ཉི་ཟེར་འགྱེད་པའི་བ་མོ་བཞིན། །
གཡེལ་མེད་འཇོམས་ལ་རིག་པའི་དཔའ་བོ་རྟག་ཏུ་སྤྱི་བོའི་གཙུག་ཏུ་རོལ། །

སྐལ་བཟང་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་འདི་ཉིད་འཛིག་རྟེན་ལས་ཀྱི་རླུང་བུ་ཡིས། །
རིམ་གྱིས་བསྐུལ་ཏེ་སྨན་རྩིས་མཁས་དབང་དལ་འགྲོའི་རྒྱུན་བཞིན་འཁོར་བ་ལས། །
དེང་འདིར་གསོ་རིག་པད་མའི་དགའ་ཚལ་སྨན་རྩིས་ཁང་ཞེས་ས་གསུམ་དུ། །
གྲགས་པའི་དཔལ་སྙེར་བགྲང་བྱ་བརྒྱ་ཡི་དུས་སྟོན་ཆེན་མོར་གླུ་དབྱངས་ཀྱེར། །

འཛམ་གླིང་མི་ཡི་ཤེས་རིག་ཉི་གཞོན་ལྷུམ་པོའི་གོ་ལར་རབ་འཕྲོས་པས། །
སྔེ་མང་གསོ་རིག་དྲི་ཞིམ་མེ་ཏོག་ཡུལ་གྲུ་ཀུན་དུ་རབ་བཞད་ཀྱང་། །
གངས་ལྗོངས་གསོ་རིག་ཨུ་དུམ་ཝ་ར་འཛམ་གླིང་མཛེས་པའི་རྒྱན་གཅིག་པུ། །
ལྷ་ལྗོངས་མི་ཡི་ཞིང་ཁམས་ཆེན་མོའི་མཁས་པའི་རྣམ་དཔྱོད་རྩལ་ལས་འཁྲུངས། །

ཟས་སྤྱོད་སྨན་དཔྱད་གཉེན་པོ་བཞི་ཡི་ལྗོན་ཤིང་སྡོང་པོ་གྱེས་པ་ལས། །

བསིལ་དྲོད་སྨན་གྱི་ཡལ་གའི་ལོ་འདབ་ཕུན་ཚོགས་འདོད་རྒུ་འཇོ་བ་བཞིན། །
ཕན་གནོད་གཉིས་ཀྱི་མེ་ཏོག་སྣ་ཚོགས་ལྗོན་ཤིང་དཔལ་དུ་ཤར་ན་ཡང་། །
ལྡོག་ནུས་ཆུ་ཐིགས་ཟེགས་མ་བླུགས་ཏེ་བློ་གསར་སྐྱོམ་པའི་གདུང་བ་སེལ། །

ཞེས་པའི་ཚིག་གིས་སྟོན་བསྡུས་ནས་གང་འདིར་གླེང་བར་བྱ་བ་ནི།བོད་ལུགས་གསོ་རིག་ནང་བསྟན་པའི་གཉེན་པོ་བཞི་ཡི་ཡ་གྱལ་བསིལ་དྲོད་སྨན་བསྟན་པའི་སྐབས་སུ་ཕན་གནོད་གཉིས་བཤད་པ་ལས།སྐབས་འདིར་གནོད་པའི་ནང་ཚན་སུ་གཏོགས་པ་ལྡོག་ནུས་ཞེས་དེང་དུས་སུ་ཡོངས་གྲགས་ལ་ཞོར་སྐྱོན་གྱི་ནུས་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཉིད་གླེང་བ་བྱ་སྟེ།

ཐོག་མར་དགོས་པ་བཤད་པ།

བོད་སྨན་གྱི་ལྡོག་ནུས་སྐོར་ལ་རྟོགས་ཞིབ་བྱས་པ་བརྒྱུད། ཤེས་རྟོགས་བྱུང་བར་སྤྱིར་ན་ཟས་དང་སྨན་སོགས་གང་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ཀྱང་ཕན་གནོད་ཀྱི་ཆ་གཉིས་དང་ལྡན་པ་ཞིག་ཡིན་པ་གོར་མ་ཆག འོན་ཀྱང་རྒྱུད་བཞི་གཙོ་བོར་བྱས་པའི་བསྟན་བཅོས་མང་དག་ཞིག་ནང་ཕན་པ་གཙོ་བོར་སྟོན་པ་ལས་གནོད་པའི་ཆ་ཤས་དག་གླེང་བ་ཙུང་ཞིང་། ལྷག་པར་དུ་གནོད་པ་ཉིད་ལས་ལྡོག་ནུས་སམ་ཞོར་སྐྱོན་ནུས་པ་བཤད་པ་དེ་བས་མཐོང་དཀོན་པས་རྒྱུ་མཚན་གང་ཡིན་བསམ་གཞིགས་བྱེད་རྒྱུ་ལས་མ་འདས། དེ་བཞིན་དེང་དུས་འཛམ་གླིང་འཕྲོད་བསྟེན་ཐ་འཇུགས་ཀྱིས་འགྲོ་བ་མིའི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་དགོས་མཁོ་ལྟར་སྨན་གྱི་ཕན་ནུས་དང་ལྡོག་ནུས་གཉིས་ཁ་གསལ་དུ་དབྱེ་དགོས་པའི་དམིགས་ཚད་ཇི་བཞིན་བོད་ལུགས་གསོ་རིག་ནང་སྨན་གྱི་ལྡོག་ནུས་དེ་ཡང་ཁ་གསལ་དུ་གླེང་དགོས་པར་འདུག་སྟེ། ལྡོག་ནུས་ཁ་གསལ་གླེང་བ་དེས་བོད་ལུགས་གསོ་རིག་ལ་ཕན་པ་ལས་གནོད་པའི་རྒྱུར་མི་འགྲོ་བ་ཀུན་གྱིས་མཁྱེན་པའི་གནས་ལུགས། དེས་ན་གོ་སྐབས་འདི་དང་བསྟུན་ནས་རང་ནུས་ཡོད་རྒུས་བོད་སྨན་གྱི་ལྡོག་ནུས་ལ་དཔྱད་པ་ཕྲན་ཙམ་ཞུས་པའི་ཁུལ་བཀྱིས་ན་དཔྱོད་ལྡན་རྣམས་ཀྱིས་མ་རྟོགས་ལོག་རྟོག་ཐེ་ཚོམ་དང་བྲལ་བའི་སྒོ་ནས་དཔྱད་ཞིབ་ཡོད་པར་འཚལ།

ས་བཅད་དང་པོ། དེང་དུས་གསོ་རིག་ནང་བསྟན་པའི་ལྡོག་ནུས་སྐོར།

དང་པོ། སྨན་གྱི་ལྡོག་ནུས་ཞེས་པར་དེང་དུས་ཀྱི་ངོས་འཛིན་ཇི་ལྟར་དུ་བསྟན་པ།

སྨན་གྱི་ལྡོག་ནུས་ཞེས་པ་ནི་ནད་མེད་སྔོན་འགོག་དང་ནད་ངོས་བཟུང་བ། ནད་གཞི་བཅོས་པའམ་ཡང་ན་འདུ་བ་སྙོམས་སྒྲིག་བྱེད་སྐབས་སུ་ཐུན་ཚད་ཚད་ལྡན་ཡིན་པའི་སྨན་སྦྱོར་བསྟེན་པའི་ཚེ། ལུས་ལ་གནོད་པ་དང་སྨན་བཅོས་བྱ་ཡུལ་དང་འབྲེལ་མེད་ཀྱི་ནུས་པ་ཐོན་པ་ལ་བྱ་ཞིང་། སྨན་བསྟེན་སྐབས་སུ་དམན་ལྷག་ལོག་པའི་དབང་དུ་གྱུར་པའི་རིགས་འདི་ཁོངས་སུ་མི་གཏོགས་ཞེས་བྱའོ། དེ་བཞིན་ཐུན་ཚད་ཚད་དང་ལྡན་པའི་སྨན་དག་ནད་མེད་སྔོན་འགོག་དང་ནད་ཀྱི་སྨན་བཅོས་བྱེད་པའམ་ཡང་ན་ནད་ངོས་བཟུང་བའི་བརྒྱུད་རིམ་ནང་སྨན་གྱི་རང་ཆས་ནུས་པའམ་སྨན་ནུས་ཕན་རྩུན་འཐབ་སྟེ་བྱུང་ཞིང་། སྨན་བཅོས་བྱ་ཡུལ་དང་འབྲེལ་བ་མེད་པ་མ་

ཟད་ནད་པར་གནོད་པའི་རིགས་ཀྱི་ནུས་པ་ལ་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ། ལོག་ནུས་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་རྐྱེན།

སྨན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལོག་ནུས་ཤུགས་ཆེ་ཆུང་མི་འདྲ་བ་ཙམ་ལས་རྩ་བ་ཉིད་ནས་མེད་པ་མ་ཡིན་པར། སྨན་སྦྱོར་མི་འདྲ་བ་ཉིན་རེ་བཞིན་ཇེ་མང་དུ་འགྲོ་བའི་ཆོས་ཉིད་ལ་བརྟག་ན་ལོག་ནུས་ཡང་དེ་དང་བསྟུན་ནས་མང་དུ་འགྲོ་རྒྱུ་ཡིན་པ་གདན་འཁེལ་དུ་བཤད་ཆོག་ཅིང་། སྨན་གྱི་ལོག་ནུས་དེས་སྐབས་སྐབས་སུ་ནད་སྐྱེད་པ་དང་། མི་ཉུང་ཤས་ཀྱིས་སྨན་ཟོས་པ་ཕུད་སྨན་གྱི་ལོག་ནུས་ཕལ་མོ་ཆེ་སྨན་པས་སྨན་སྤྲོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བས་སྨན་པ་ནས་བྱུང་བའི་ནད་གཞི་ཞེས་ཀྱང་བྱ་བ་དང་། སྨན་སྦྱོར་རེ་འགའ་ལ་ལོག་ནུས་རྩ་བ་ནས་མེད་པར་བྱ་བ་དཀའ་ཞིང་ཕལ་མོ་ཆེ་ཞིག་ནད་ཐོག་སྟེང་སྨན་བེད་སྤྱོད་ཚད་ལྡན་མེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་ཞིག་ཡིན། དཔེར་ན་ཨ་སི་ཕི་ལིང་ཞེས་པའི་སྨན་འདི་ཉིད་དེང་དུས་གསོ་རིག་གི་ཉིན་ཁ་ཆུང་བའི་རྒྱུན་སྤྱོད་ཀྱི་སྨན་ཞིག་ཡིན་ཀྱང་རྒྱུན་རིང་བསྟེན་ན་ཕོ་བ་དང་རྒྱུ་མའི་གནས་ལ་རྨ་འབྱུང་བ་དང་། ཁྲག་ཐོན་པ། སྨུག་པོའི་ནད་རིམ་བཞིན་སྡུག་ཏུ་འགྲོ་བ་མ་ཟད། ཐ་ན་ཕོ་བ་བཙོལ་བ་དང་རྒྱུན་རིང་བསྟེན་ན་ཟུངས་ཟད་ནད་བྱུང་ཞིང་། ནད་པ་ཉུང་ཤས་ལ་ཕྲ་ཕུང་དང་ཁྲག་ལེབ་ཉུང་དུ་འགྲོ་བ་སོགས་ཡོང་གི་ཡོད་པར་ནད་ཐོག་དངོས་ནས་ར་སྤྲོད་བྱུང་ཡོད།

སྤྱིར་ན་སྨན་གྱི་ལོག་ནུས་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་རྐྱེན་ནི། སྨན་སྦྱོར་མང་བ་དང་། སྨན་གྱི་བསྟེན་ཐབས་མི་འདྲ་བ། རང་བཞིན་ནམ་ལུས་ཁམས་མི་འདྲ་བ་བཅས་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བས་ཌ་ཅང་རྙོགས་འཛིང་ཆེ་བའི་རྒྱུ་རྐྱེན་ལྡན་ཡོད། དེ་ཡང་སྨན་རྫས་མང་པོ་ཞིག་བེད་སྤྱོད་ཉིན་ཤས་བྱས་པ་བརྒྱུད་སྨན་ནུས་ལ་བརྟེན་ནས་ལོག་ནུས་འབྱུང་བ་དང་། སྨན་སྦྱོར་བྱེད་སྐབས་ལག་ལེན་ཚུལ་བཞིན་མི་འབྱུང་བའི་རྐྱེན་གྱིས་ཡང་ལོག་ནུས་ཤས་ཆེར་འབྱུང་བ། དེ་བཞིན་སྨན་སྦྱོར་བྱེད་སྐབས་སུ་སྨན་ཉར་ཚགས་ལེགས་པོ་མི་འབྱུང་བའི་རྐྱེན་གྱིས་ལོག་ནུས་དམིགས་བསལ་གྱིས་འབྱུང་བ་དང་། སྨན་གྱི་ཐུན་ཚད་བཀྲལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་དུག་ཕོག་པ་སོགས་ཀྱི་ལོག་ནུས་ཐོན་པའམ་ཡང་ན་ནད་པ་འཆི་བར་འགྱུར་བ། དེ་བཞིན་ཐང་ཕྱེ་རིལ་བུ་ལྡེ་གུ་སོགས་སྨན་གྱི་སྡེ་ཚན་མི་འདྲ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ལོག་ནུས་ཡང་ཤས་ཆེ་ཆུང་གི་ཁྱད་པར་འབྱུང་སྟེ། སྨན་སྦྱོར་ལག་རྩལ་དང་སྨན་སྤྱོད་ཐབས་ཤེས་མི་འདྲ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱུན་དུ་སྨན་གྱི་འཇུ་ཚད་དང་ཁྲག་ནང་གི་གར་སླ་སོགས་མི་འདྲ་བའི་དབང་གིས་ལོག་ནུས་སམ་ཞོར་སྐྱོན་ནུས་པ་འབྱུང་བར་གྲགས། གཞན་ཡང་སྨན་གྱི་སྦྱུས་ཚད་མི་འདྲ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་ཡང་ཡོད་དེ། སྨན་བཟོ་གྲྭ་ཁག་གིས་སྨན་གྱི་སྦྱོར་ཚད་ལག་ལེན་ལ་ཁྱད་པར་ཡོད་པའི་རྐྱེན་གྱིས་དུག་སེལ་བྱེད་སྟངས་སོགས་མི་འདྲ་བས་ལོག་ནུས་ཡང་ཆེ་ཆུང་མི་འདྲ་བ་སྣ་ཚོགས་བྱུང་དང་འབྱུང་བཞིན་པ་རེད། དེ་ཡང་ཞིབ་པར་དབྱེ་ན་འདི་ལྟ་སྟེ།

༡ མི་རིགས་དང་རང་བཞིན་སོགས་མི་འདྲ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་རྒྱུ་རྐྱེན།

མི་རིགས་མི་འདྲ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ལོག་ནུས་ཆེ་ཆུང་གི་ཁྱད་པར་ཡང་ཡོད་ཅིང་། རྟེན་ཕོ་མོ་དང་ན་ཚོད་སོགས་ལ་ཡང་འབྲེལ་བ

ཆེན་པོ་ཡོད། དེ་བཞིན་རང་བཞིན་དང་ནད་ཚབས་ཆེ་ཆུང་སོགས་མི་འདྲ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྡོག་ནུས་མི་འདྲ་བ་སྣ་ཚོགས་འབྱུང་སྲིད།

༢ སྨན་མང་པོ་མཉམ་དུ་སྦྱོད་པའི་སྐབས་ཕན་ཚུན་འཐབ་པ་ལས་བྱུང་བའི་རྒྱུ་རྐྱེན།

སྐབས་རེ་སྨན་གཉིས་མཉམ་དུ་སྦྱོད་པའི་སྐབས་སྨན་ནུས་ཕན་ཚུན་འཐབ་པ་སོགས་ཀྱིས་ལྡོག་ནུས་འབྱུང་གི་ཡོད་ལ། སྐབས་སྐབས་སུ་མོད་དུ་སྨན་མཚམས་འཛོག་པ་དང་སྨན་འཕྲི་བ་སོགས་བྱས་ཆེ་ཡང་ལྡོག་ནུས་གནོན་པ་སོགས་ཡོང་གི་ཡོད། དེ་ཡང་སྨན་མང་པོ་ཞིག་མཉམ་དུ་སྦྱོད་པའི་སྐབས་སུ་ཡང་ལྡོག་ནུས་གནོན་པ་དང་། བྱིས་པའི་སྐབས་ན་ཚོད་མ་སྨིན་པའི་སྟབས་ཀྱིས་ལྡོག་ནུས་འབྱུང་སླ་བ་དང་། རྒས་ཤིང་འགོགས་པའི་མིས་སྨན་མང་པོ་བེད་སྤྱོད་བྱས་པའི་རྐྱེན་གྱིས་ཡང་ལྡོག་ནུས་འབྱུང་སླ་བ། དེ་བཞིན་སྨན་མང་པོ་ཞིག་གིས་མངལ་གནས་ཕྲུ་གུའི་འཚར་སྐྱེས་ལ་གནོད་པ་སོགས་སྣ་ཚོགས་རྒྱུ་རྐྱེན་དང་འབྲེལ་བའི་གསལ་བཤད་བྱས་འདུག

ས་བཅད་གཉིས་པ། བོད་སྨན་ནང་བསྟན་པའི་ལྡོག་ནུས་ཀྱི་བསམ་གཞིགས།

བོད་སྨན་ལ་ལྡོག་པའི་ནུས་པ་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྨན་སྣ་སོ་སོའི་ནུས་པ་མི་མཚུངས་པ་མང་དག་ཅིག་ཡོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཁག་གཅིག་ལ་ཕན་ཀྱང་ཁག་གཅིག་ལ་གནོད་པའི་ནུས་པ་འབྱིན་པ་རིགས་པས་གྲུབ་ཐུབ་ཅིང་། དངོས་པོའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱང་དེ་ལྟར་དུ་གནས་པའི་ཕྱིར།

དང་པོ། སྨན་དཔྱད་ཟླ་རྒྱལ་ནང་བསྟན་པའི་སྨན་རྐྱང་པའི་ལྡོག་ནུས་སྐོར།

སྨན་དཔྱད་ཟླ་རྒྱལ་ལས①། ཅུ་གང་གློ་ནད་སེལ་ཏེ་གློ་ལ་གནོད་དག་ཀྱང་བློན་པོའོ། །ཞེས་དང་། ཨ་རུ་ར་དང་དོང་ག་མཆེར་པ་ལ་གནོད་དང་། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེ་བཞིན་སྨན་དཔྱད་ཟླ་རྒྱལ་ལས②། ཨ་རུ་རས་ནི་རླུང་མཁྲིས་བད་ཀན་ཀུན་སེལ་ཞིང་། དོན་སྙོད་ནད་སེལ་མཆེར་ནད་སྐྱེད། །བ་རུ་རས་ནི་ནད་རྣམས་ཀུན་ལ་ཕན་པ་སྟེ། མཁལ་མའི་ནད་ལ་ཤིན་ཏུ་གནོད་པའོ། །སྐྱུ་རུ་རས་ནི་ཁྲག་མཁྲིས་ཀུན་ཕན་ཏེ། །སྙིང་ལ་ཅུང་ཙམ་གནོད་ཅིང་མཁལ་མའི་ནད་ཀྱང་སྐྱེད། ཅེས་པ་སོགས་སྨན་གྱི་ཕན་ནུས་གླེང་བའི་ཞར་ལ་ལྡོག་ནུས་ཡང་གསལ་བར་བརྗོད་འདུག དེ་བཞིན་དུ། ལི་ཤིས་བསིལ་ཞིང་མཆིན་པའི་ནད་ལ་གནོད། །ན་ལེ་ཤམ་ནི་དྲོད་སྐྱེད་བད་ཀན་འཛིལ་བ་སྟེ། །ཙོ་འཇམ་མཁྲིས་པའི་ནད་དག་སྐྱེད་པར་བྱེད། །པི་པི་ལིང་གིས་བད་མཁྲིས་སེལ་ཏེ་རླུང་ནད་སྐྱེད། །ཅེས་དང་། ག་བུར་ནུས་པ་མཆོག་ཡིན་ཏེ། གློ་སྙིང་དོན་གྱི་ཚད་པ་དང་། །ཁྲག་མཁྲིས་དག་ལ་མཆོག་ཏུ་སྟེ། །རླུང་ལ་ཤིན་ཏུ་གནོད་པའོ། ཞེས་པ་སོགས་མང་དུ་བསྟན་ཡོད་པ་ལས་ཤེས་སོ།།

གཉིས་པ། བོད་སྨན་མཁས་དབང་རིམ་བྱོན་གྱི་མན་ངག་གཏེར་བུ་ཕྱོགས་བསྒྲིགས་ནང་བསྟན་པའི་སྨན་གྱི་ལྡོག་ནུས་སྐོར།

ནད་སྨན་ཕན་ཁ་ཆེ་བའི་ཉམས་ཡིག་ལས③། ཙན་དན་བཅོ་བརྒྱད་ཁྲག་སྨན་འདི་ཞེས་པས། །བད་ཁྲག་མཁྲིས་པ་སྡོང་བའི་མགོ་གཟེར་ཞིང་། །རྩིབ་ལོགས་བྲང་རྒྱབ་རོ་སྟོད་ཚ་ཤར་རྒྱུག །ཁྲག་ནད་སོགས་ལ་ཤིན་དུ་ཁྱད་པར་འཕགས། །ཡུན་རིང་འཕྱུང་ན་གྲང་བའི་ནད་ལ་གནོད། །ཅེས་གྲང་བའི་ནད་ལ་གནོད་པའི་ལྡོག་ནུས་བྱུང་བ་དང་།

དེ་བཞིན། ལི་ཤི་དྲུག་པས་གློ་ནད་སྐད་འགགས་དང་། །གྲི་བ་ཚ་སྐམ་ཅན་གྱི་སྨན་མཆོག་ཡིན། །ཁྲག་ཤེད་སོགས་ལ་ཅུང་ཞིག་གནོད་པར་གསུངས། ཞེས་ཁྲག་ཤེད་ལ་གནོད་པར་གསུངས་པ་དང་།

རྡོ་རྗེ་རབ་འཇོམས་ཁྲག་རླུང་སྟོད་གཟེར་སྨན། །སྟོད་འཚང་སྙིང་གཟེར་བྲང་རྒྱབ་གཟེར་བ་སོགས། །ཤིན་དུ་ཕན་ཆེ་གཞན་གནོད་མེད་པར་གསུངས། །རྒྱུན་དུ་འཕྱུང་ན་མཁྲིས་པའི་ནད་ལ་གནོད། །ཞེས་མཁྲིས་ནད་ཅན་ལ་ལྡོག་ནུས་ཐོན་པར་གསུངས་པས་སོ། །

གཞན་ཡང་། གསེར་མདོག་ལྔ་དང་ཞི་དྲུག་བསྲེས་པ་འདིས། །གསེར་ཞིའི་མིང་གྲགས་ཆང་དང་སྐྱུམ་ཟས་སོགས། །མ་ཞུ་མཁྲིས་པར་བརྟན་པའི་ནད་ལ་ཟབ། །ཚ་བ་ཆམ་པ་གཉིས་ལ་ཅུང་ཞིག་གནོད། །ཞེས་ཚ་བ་དང་ཆམ་པ་སོགས་ལ་ལྡོག་ནུས་འབྱུང་བར་བསྟན་པ་དང་།

ཨ་གར་སོ་ལྔས་ཁྲག་རླུང་གདོན་ཅན་དང་། །སྟོད་འཁྲུགས་བྲང་རྒྱབ་ལུས་ཀྱི་སྟོད་སྨད་ལ། །གཟེར་མིག་ངེས་མེད་གཟེར་ཞིང་རྒྱུག་པ་དང་། །སེམས་ཡུལ་འཁྲུགས་པ་སོགས་ལ་ཤིན་དུ་ཕན། །ཡུན་རིང་འཕྱུང་ན་ཁྲག་བབ་རྐང་ནད་གནོད། །ཅེས་རྐང་བམ་ནད་སོགས་ལ་གནོད་པར་བཤད་ལ།

ཕན་པ་ཀུན་ལྡན་འདི་ཡིས་གླང་ཐབས་དང་། །དུག་རྐོད་དུག་གཟེར་ཤིན་དུ་ཆེ་ལ་ཕན། །རིལ་བུ་གཟི་ཁ་ཆེ་བས་སྐྱུར་ལ་འཛེམ། །དོ་གལ་ཆེ་ན་མ་གཏོགས་ཆམ་པར་གནོད། །ཞེས་སོགས་ཆམ་པར་གནོད་པར་གསུངས་ཤིང་།

གཡུ་དྲིལ་བཅུ་གསུམ་བད་ཀན་སྨུག་པོའི་སྨན། །ཚ་གྲང་འཐབ་པའི་ཕོ་ལོང་གཟེར་ཁ་ཆགས། །འདུས་ནད་སྨུག་པོའི་ནད་རིགས་ཀུན་ལ་ཟབ། །ཆམ་པ་ཚ་ཤས་ཆེ་ན་ཅུང་ཞིག་གནོད། །

སྤྲང་རྩི་བཅུ་གཉིས་སྨན་མཆོག་ཡང་དག་འདིས། །ཆམ་པ་ཚ་བ་གཉན་རིགས་འབྲེལ་ཡོད་པའི། །ནད་རིགས་གཞན་ལ་ཕན་ཀྱང་ཁྲག་རླུང་གནོད། །གཟི་ཁ་ཤིན་དུ་ཆེ་བས་འཇམ་པོར་བསྡུགས། །ཞེས་ཁྲག་རླུང་ལ་གནོད་པར་བཞེད་ལ།

རྟ་ཟི་དམར་པོ་སྨན་མཆོག་གཙོ་བོ་འདིས། །ཚ་བས་རྩིབ་གཟེར་ལུད་པ་ཁྲག་ཅན་འབྱུང་། །གཉན་རིམས་འཇོམས་པ་ཀུན་ལ་སྨན་མཆོག་སྟེ། །གཟི་ཆེ་ཚ་སྨན་ཟབ་ཀྱང་ཁྲག་རླུང་གནོད། །ཞེས་ཁྲག་རླུང་ལ་གནོད་པར་གསུངས།

སེ་འབྲུ་ཉི་དཀྱིལ་གྲང་ནད་སྨན་མཆོག་འདིས། །སྨད་ཡུལ་ཆུ་ལམ་མ་བདེ་ཀུན་ལ་ཕན། །སྐྱ་རབ་གྲང་ཅན་ཕན་ཞིང་གྲང་འབྲུ་གཅོད། །བད་མཁྲིས་ཆམ་པ་ཚ་བ་སོགས་ལ་གནོད། །

ལུག་མུར་བདུན་པས་ཆམ་པ་འཇུག་གཅོད་ལ། །ལུ་སྐྱུགས་ནད་ལ་ཕན་ཞིང་གདོང་སྲིན་གནོད། །

སེང་ལྡེང་ཉེར་གསུམ་སྨན་གྱི་རྒྱལ་པོ་འདིས། །རྐང་པ་པུས་མོ་གྲངས་ཁྲག་ཆུ་སེར་སོགས། །ཀུན་ལ་ཕན་ཆེ་ཁྲག་ལ་ཕྲན་བུ་གནོད། །

ཞི་བྱེད་དྲུག་པས་མ་ཞུའི་རིགས་རྣམས་དང་། །སྐྲན་རིགས་ཕན་ཀྱང་ཆམ་པར་ཅུང་ཞིག་གནོད། །

སྒྲུ་རུ་ཉེར་ལྔས་བད་ཁྲག་མཆིན་ཁྲག་དང་། །རོ་སྟོད་གཟེར་བའི་སྨན་མཆོག་གཞན་གནོད་མེད། །སྨུག་པོ་ཁྲག་ཅན་ནད་ལ་བདུད་རྩི་འདྲ། །ཁྲག་འཁྲུགས་ལ་ཕན་རྒྱུན་འཕྱུང་གྲང་རླུང་གནོད། །ཞེས་པ་སོགས་སྨན་སྦྱོར་རེ་རེར་ལྡོག་ནུས་ཅི་མཆིས་རྒྱས་པར་བསྟན་པ་དག་ལས་ཤེས་པར་བྱོས།

ས་བཅད་གསུམ་པ། ལྡོག་ནུས་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་མཚན་བསྟན་པ།

དྲང་སྲོང་ཙ་ར་ཀས་བཤད་པ། སྦྱོར་བ་ནི་རྫས་གཉིས་སམ་མང་པོ་སྦྱར་བ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་མི་འཕྲོད་པ་ནི་གཉིས་ཏེ། རང་བཞིན་མི་འཕྲོད་པ་དང་འབྲས་བུ་མི་འཕྲོད་པའོ། །རང་བཞིན་མི་འཕྲོད་པ་ནི་དཔེར་ན་སྨན་ཡང་བ་དང་ལྕི་བ་སྦྱར་བ་དང་། ཚ་བ་དང་བསིལ་བ་སྦྱར་བ་ལ་སོགས་པའོ། །འབྲས་བུ་མི་འཕྲོད་པ་ནི་དཔེར་ན་རླུང་གི་ནད་སེལ་བའི་ཕྱིར་སྨན་རྩུབ་པ་དང་དྲོ་བ་ལྷན་ཅིག་ཏུ་སྦྱར་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་བསིལ་བ་དང་དྲོ་བ་ལྷན་ཅིག་སྦྱར་བ་ལ་སོགས་པའོ། དེ་ལྟར་ནི་རང་བཞིན་གྱི་ཡོན་ཏན་མི་འཕྲོད་པའི་སྨན་གྱི་སྦྱོར་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་འབྲས་བུ་མི་འཕྲོད་པའི་སྨན་གྱི་སྦྱོར་བ་ཕན་ཚུན་རིགས་མི་མཐུན་པའི་སྦྱོར་བ་དེ་ལ་གང་རྫས་ཀྱི་རིགས་ཉུང་ངུས་རྫས་ཀྱི་རིགས་མང་པོ་ཟིལ་གྱིས་མནན་ནས་དེ་ཉིད་རྒྱུ་ཉིད་དུ་བྱ་བ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་གནས་པར་མཐོང་ངོ་།།ཞེས་གསུངས་པ་དག་ལས་ཤེས་ནུས་སོ།།

ས་བཅད་བཞི་པ། ལྡོག་ནུས་མི་འབྱུང་བའི་བྱ་ཐབས་ཁག་བསྟན་པ།

དང་པོ། ཁ་འཛིན་དང་ཁ་བསྒྱུར་སོགས་ཀྱིས་ལྡོག་ནུས་མི་འབྱུང་བར་བྱ་ཐབས།

འོ་ན་བོད་སྨན་གྱིས་ལྡོག་ནུས་མངོན་གསལ་མི་དོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྨན་གྱི་སྦྱར་ཐབས་ལ་མངའ་བའི་ཐུན་མིན་གྱི་ཁྱད་

ཆོས་ཏེ། ཁ་འཛིན་དང་ཁ་བསྒྱུར་སོགས་ཀྱིས་དོན་སྣོད་སོགས་གནས་གཞན་ལ་ཉེན་སྐྱུང་བའི་དམིགས་བསལ་གྱི་ནུས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། དེ་ཡང་། འཇམ་དབྱངས་མཁྱེན་བརྩེའི་དབང་པོས④། སྤྲང་རྩི་བཙུ་གཉིས་སྦྱོར་ཚད་ལུགས་གཅིག་ནི། སྤྲང་རྩི་བོང་དཀར་སྟག་ཤ་གསུམ་ཆ་མཉམ། དེ་ཀུན་དང་མཉམ་པའི་བདུད་རྩི་ལོ་མ། ཅུ་གང་གླ་ལ་བསྐྱེད། ཕྱི་ཡང་ཀུ་ཅུང་ཟད་བསྣན་པ་ཕོ་མཆིན་སོགས་ལ་མི་གནོད་པའི་ཁ་འཛིན་ཡིན་གསུངས་པ་དང་། བྲང་ཏིའི་མན་ངག་གསེར་བྲེ་ཆེན་མོ་ལས། བཙང་དྲུག་དོན་སྣོད་ཀྱི་རྩའི་ཁ་འཛིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་རྒྱས་པར་ཛ་ཏི་སྙིང་གི་ཁ་འཛིན། །ཅུ་གང་གློ་བའི་ཁ་འཛིན། །ལི་ཤི་མཆེར་པའི་ཁ་འཛིན། །སུག་སྨེལ་ཕོ་བའི་ཁ་འཛིན། །གུར་གུམ་མཆིན་པའི་ཁ་འཛིན། །ཀ་ཀོ་ལ་མཁལ་མའི་ཁ་འཛིན།།ཞེས་སོགས་ལས་ཤེས་པར་བྱ་ལ་ཁ་བསྒྱུར་ནི། གུབ་ཐོབ་རིལ་དཀར་སྐབས། འཇམ་མགོན་དགོངས་རྒྱན་ལས⑤། ཐང་རྒྱལ་རིལ་བུ་དཀར་དམར་གྱི་གཞུང་གསལ་བྱེད་ནང་། ཁ་བསྒྱུར་སྨན་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། །ལྕུང་ལ་ཨ་གར་ལི་ཤི་དང་། །མཁྲིས་པར་ཏིག་ཏ་གསེར་མེ་ཏོག །བད་ཀན་བསེ་ཡབ་སེ་འབྲུ་བརྟེབས། །གཉན་ཚད་བོང་ང་གླ་རྩི་བསྣན། །རིམས་ལ་བོང་དཀར་འཛིན་པ་བསྣན། །དོན་ལྔ་ལ་ནི་བཙང་པོ་དྲུག །སྙིང་གི་བཙང་པོ་ཛཱ་ཏི་སྟེ། །སྲོག་རྩའི་བཙང་པོ་ལི་ཤི་ཡིན། །གློ་བའི་བཙང་པོ་ཅུ་གང་ཡིན། །མཆིན་པའི་བཙང་པོ་གུར་གུམ་མོ། །མཆེར་པའི་བཙང་པོ་ཀ་ཀོ་ལ། །མཁལ་མའི་བཙང་པོ་སུག་སྨེལ་ལོ། །སྣོད་དྲུག་ལ་ཡང་བཙང་པོ་དྲུག །ཕོ་བའི་བཙང་པོ་སེ་འབྲུ་ཡིན། །མཁྲིས་པའི་བཙང་པོ་གསེར་མེ་ཡིན། །རྒྱུ་མའི་བཙང་པོ་དུག་མོ་ཉུང་། །མཚན་མའི་བཙང་པོ་དབང་པོ་ལག །ཁྲང་པའི་བཙང་པོ་རྒྱ་ཚྭ་ཡིན། །མངལ་གྱི་བཙང་པོ་བ་སྤྲུ་བ། །མངལ་དང་བསམ་སེ་གཅིག་ཏུ་འདོད། །ཆུ་སེར་སེང་ལྡེང་དངུལ་ཆུ་བསྣན། །གཉེན་པོའི་སྨན་ནི་གཞན་མེད་ཀྱང་། །རྩ་བའི་སྨན་ནི་ཀུན་ལ་བསྟགས། །དེ་སྐད་མཁའ་འགྲོའི་ཞལ་གདམས་བཙུད། །མ་བཛེད་ལྟུགས་ཟམ་སྦྱོན་པ་ངས། །ནན་དུ་བཀྲིས་ནས་ཡི་གེར་བཏབ། །དགེ་འདིས་ཡུལ་དུས་གནས་སྐབས་སུ། །མར་གྱུར་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ། །ཀུན་ཀྱང་བྲོ་ནད་མ་མཆིས་པར། །ཕུལ་བྱུང་སྨན་གྱི་བླ་མ་ཡི། །གོ་འཕང་མཆོག་ལ་འཁོད་གྱུར་ཅིག།ཅེས་གསུངས་པ་དག་ལས་རྟོགས་སོ།།

གཉིས་པ།གཅེས་པའི་ཡན་ལག་བདུན་གྱི་སྒོ་ནས་ལྡོག་ནུས་མི་འབྱུང་བར་བྱ་ཐབས།

སྐྱེས་སར་སྐྱེས་པ། དུས་སུ་བཏུས་པ། སྐམ་གསེད་ལེགས་པ། སོ་མ་རྙིངས་པ། དུག་འདོན། འཇམ་བཙལ། འཕྲོད་པར་སྦྱར་བའི་རྩ་དོན་གཞིར་བཟུང་སྨན་སྦྱོར་ལེགས་པར་སྦྱར་ཏེ། ཐུན་མོང་ཐོག་ལྡོག་ནུས་དམིགས་བསལ་མི་འབྱུང་བའི་ཐོག་ནས་ནད་གཞི་ལ་ཕན་ནུས་སྨྱུར་དུ་འབྱིན་ཐུབ་པའི་བྱ་ཐབས་ལག་ལེན་ཁག་བེད་སྤྱོད་བྱས་ཡོད།

གསུམ་པ། ལག་ལེན་ཚུལ་བཞིན་བྱས་ཏེ་ལྡོག་ནུས་མི་འབྱུང་བར་བྱ་ཐབས།

སྨན་སྦྱོར་ལག་ལེན་ཚུལ་བཞིན་དུ་བྱས་ཏེ་སྨན་གྱི་ནུས་པ་འབུར་དུ་ཐོན་པ་མ་ཟད་སྨན་གྱི་ལྡོག་ནུས་དམིགས་བསལ་དུ་མ་ཐོན་པར་བྱ་རྒྱུ་གལ་ཆེ་སྟེ། ཕན་བདེའི་བསིལ་ཟེར་སྤྲོ་བའི་ཟླ་གསར་ལས⑥། དེ་ཡང་དེང་སང་གི་སྨན་པ་རྣམས། འདིའི་རིགས་ཀྱི་སྨན་སྦྱོར་བ་ལ་སྨན་རྣམས་རང་གར་བཏེག་ནས་འཐག་ལ། དེས་ནི་སྨན་གྱི་ནུས་པ་ཕྱུལ་དུ་ཕྱིན་པར་མི་འགྱུར་བས། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མན་

ངག་དང་སྦྱར་ན་སྨན་རྣམས་ཀྱི་ཉེས་པ་འདོན་པ་དང་། ནུས་པ་ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་པ་ལ་འདུལ་སྦྱང་གསུངས་པས། ཚུལ་དེ་ལྟར་དོན་ལ་གནས་པར་བྱའོ།།

མཇུག་བསྡུ་བ། སྨན་གྱི་ལྡོག་ནུས་ཤེས་ཆེར་མི་ཡོང་བའི་ཆེད་དུ་འབད་དགོས་པར་གདམས་པ།

གཅིག ལྡོག་ནུས་ཆུང་དུ་བྱ་དགོས་ཚེ་ངེས་པར་དུ་སྨན་སྦྱོར་ནང་གི་སྨན་སྣ་སོ་སོའི་རོ་ནུས་ཞུ་རྗེས་གང་འཚམ་ཞིག་རྟོགས་པ་བྱ་དགོས།

གཉིས། སྨན་རྒྱུ་སྤུས་ལེགས་འཚང་དགོས་ཤིང་། སྦྱོར་ཚད་ཚད་ལྡན་ཞིག་ངེས་པར་དུ་དགོས།

གསུམ།སྨན་བཟོ་གྲྭ་ཁག་གིས་སྨན་ཐོན་སྐྱེད་བྱེད་པ་དང་བསྟུན་ནས་སྨན་སྦྱོར་ཆེད་ལས་ཁང་བཙུགས་ཏེ་སྨན་སྦྱོར་མཁས་དབང་མི་ཉུང་བ་ཞིག་གསོ་སྐྱོང་བྱེད་དགོས།

བཞི། སྨན་གྱི་ཆེད་ལས་འཛིན་གྲྭ་ཐོན་པའི་མི་སྣ་བཀོལ་སྤྱོད་ལེགས་པོ་གནང་དགོས།

ལྔ། བོད་སྨན་སྨན་སྦྱོར་གྱི་ཁྱད་ཆོས་ལ་གཞིགས་ནས་སྨན་སྦྱོར་ཚད་ལྡན་ཅན་དུ་འགྱུར་རྒྱུར་འབད་བརྩོན་བྱེད་དགོས་སོ།།

དཔྱད་གཞིའི་ཡིག་ཆ།

① ②སྨན་དཔྱད་སོ་མ་རཱ་ཛ།མཁས་མང་གྲོས་པས་བརྒྱམས།མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་།༡༩༨༢ལོའི་ཟླ་བ་༣པར།ཤོག་ངོས་༡༦༨

③བོད་སྨན་མཁས་དབང་རིམ་བྱོན་གྱི་མན་ངག་ཐོར་བུ་ཕྱོགས་བསྒྲིགས།བོད་ལྗོངས་མི་དམངས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་།༢༠༠༥ལོའི་ཟླ་བ་༡༢པར།ཤོག་ངོས་༡༡

④མཁྱེན་བརྩེ་དབང་པོའི་སྨན་ཡིག་འཛམ་དབྱངས་མཁྱེན་བརྩེ་དབང་པོ།མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་།༢༠༡༨ལོའི་ཟླ་བ་༡༡པར།ཤོག་ངོས་༡༢༦

⑤ཟིན་ཏིག་བདུད་རྩིའི་ཐིགས་པའི་དཀའ་མཆན་འཛམ་མགོན་དགོངས་རྒྱན། གོ་འཇོ་དབང་འདུས།བོད་ལྗོངས་བོད་ལུགས་གསོ་རིག་སློབ་ཆེན་གྱིས་དཔར་དུ་བསྐྲུན།ཤོག་ངོས་༥༡

⑥ཕན་བདེའི་བསིལ་ཟེར་སྒྲོ་བའི་ཟླ་གསར། ཀརྨ་ངེས་ལེགས་བསྟན་འཛིན་ཕྲིན་ལས་རབ་རྒྱས། བོད་ལྗོངས་མི་དམངས་དཔེ་སྐྲུན་

ཁང་། ༡༩༩༧ལོའི་ཟླ་བ་དཔར།ཤོག་ངོས་༥༡༠

ཡོང་ཁུངས། སྣ་འཛོམས་འཕྲིན་སྟེགས།